

Sayı: 18620

18 Mart 2015

Saat: 10:00

İstatistiklerle Yaşlılar, 2014

Yaşlı nüfus oranı 2014 yılında %8 oldu

Yaşlı nüfus (65 ve daha yukarı yaş) 2014 yılında 6 milyon 192 bin 962 kişi olup yaşlı nüfusun toplam nüfus içindeki oranı %8 oldu. Yaşlı nüfusun %43,6'sını erkek nüfus, %56,4'ünü kadın nüfus oluşturdu. Nüfus projeksiyonlarına göre yaşlı nüfus oranının 2023 yılında %10,2, 2050 yılında %20,8, 2075 yılında ise %27,7'ye yükseleceği tahmin edildi.

Dünya nüfusunun 2014 yılında %8,3'ünü yaşlı nüfus oluşturdu. En yüksek yaşlı nüfus oranına sahip ilk üç ülke sırasıyla %29,5 ile Monako, %25,8 ile Japonya ve %21,1 ile Almanya oldu. Türkiye bu sıralamada 228 ülke arasında 94. sırada yer aldı.

Yaşlı nüfusumuzun büyüklüğü Avrupa ülkelerinin toplam nüfusu ile karşılaştırıldığında, ülkemiz yaşlı nüfusunun, Danimarka (5 569 077 kişi), Slovakya (5 492 677 kişi), Finlandiya (5 268 799 kişi), Norveç (5 147 792 kişi), İrlanda (4 832 765 kişi) ve Bosna Hersek (3 871 643 kişi) ülke nüfuslarından daha fazla olduğu görüldü.

Yaşlı bağımlılık oranı 2014 yılında %11,8 oldu

Yaşlı bağımlılık oranı, çalışma çağındaki her 100 kişiye düşen yaşlı sayısıdır. Türkiye'de 2014 yılında 100 çalışanın bakması gereken yaşlı sayısı 12 iken bu sayının 2023 yılında 15 olması beklenmektedir.

Yaşlı nüfus oranının en yüksek olduğu il Sinop oldu

Yaşlı nüfus oranının en yüksek olduğu il 2014 yılında, %17,6 ile Sinop oldu. Sinop'u %16,5 ile Kastamonu ve %15,3 ile Çankırı izledi. Yaşlı nüfus oranının en düşük olduğu il ise %2,9 ile Hakkari oldu. Hakkari'yi %3 ile Şırnak ve %3,4 ile Van izledi.

Yaşlı nüfusun %21,2'sini en yaşlı nüfus oluşturdu

En yaşlı nüfus olarak tanımlanan 80 ve daha yukarı yaştaki nüfusun, toplam yaşlı nüfus içindeki payı 2014 yılında %21,2'dir. En yaşlı nüfusun toplam yaşlı nüfus içindeki payının en yüksek oranda bulunduğu il %31,8 ile Tunceli oldu. Tunceli'yi %27,4 ile Giresun ve %27,1 ile Gümüşhane izledi. En yaşlı nüfusun toplam yaşlı nüfus içindeki payının en düşük olduğu il ise %17,7 ile Aksaray oldu. Aksaray'ı %18,1 ile Van ve %18,5 ile Ağrı izledi.

Türkiye'de 100 yaş ve üzerinde 5 283 yaşlı olduğu görüldü

Yaşlı nüfusun %0,1'ni oluşturan 100 yaş ve üzerindeki yaşlı kişi sayısı 2014 yılında 5 283'tür. Nüfusa bağlı olarak 100 yaşın üzerinde en fazla yaşlıya sahip ilk üç il sırasıyla İstanbul (651 kişi), İzmir (222 kişi) ve Şanlıurfa (218 kişi) iken en az yaşlıya sahip ilk üç il ise sırasıyla Ardahan (2 kişi), Bayburt (5 kişi) ve Bilecik (7 kişi)'tir.

Hiç evlenmemiş yaşlı erkek nüfus oranı %1,1 iken kadın nüfus oranı %2,5 oldu

Yaşlı nüfus yasal medeni duruma göre incelendiğinde, cinsiyetler arasında önemli farklılıklar olduğu görülmektedir. Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi'ne göre 2014 yılında yaşlı erkek nüfusun %1,1'inin hiç evlenmemiş, %83'ünün resmi nikahla evli, %2,7'sinin boşanmış, %13,2'sinin eşi ölmüş olduğu görülürken yaşlı kadın nüfusun %2,5'inin hiç evlenmemiş, %43,2'sinin resmi nikahla evli, %3'ünün boşanmış, %51,2'sinin ise eşi ölmüş olduğu görüldü.

Beklenen yaşam süresi 65 yaşında 16,7 yıl oldu

Doğuştaki beklenen yaşam süresi 2013 yılında 76,3 yıl iken bu süre 65 yaşta 16,7 yıldır. Diğer bir ifade ile 2013 yılında doğan bir bireyin doğduğu andan itibaren yaşaması beklenen ömür 76,3 yıl iken 65 yaşına ulaşan bir bireyin yaşaması beklenen ömür 16,7 yıl olarak tahmin edilmektedir.

Doğuştaki beklenen yaşam süresi erkeklerde 73,7 yıl, kadınlarda 79,4 yıl iken 65 yaşına ulaşan erkeklerde 14,9 yıl, kadınlarda ise 18,5 yıldır. Diğer yandan, 80 yaşına ulaşmış kadınlar için beklenen yaşam süresi 8,2 yıl iken erkekler için beklenen yaşam süresi 6,5 yıldır.

Yaş ve cinsiyete göre yaşlılar için beklenen yaşam süresi, 2013

Yaş	Toplam	Erkek	Kadın
65	16,7	14,9	18,5
70	13,1	11,6	14,6
75	10,1	8,8	11,2
80	7,5	6,5	8,2
85	5,4	4,6	5,8
90	3,8	3,3	4,0
95	2,7	2,3	2,7
100	1,9	1,6	1,8

Kaynak: TÜİK, Hayat Tabloları, 2013

Tek başına yaşayan 4 yaşlıdan 3'ünün kadın olduğu görüldü

Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi sonuçlarına göre tek başına yaşayan yaşlıların oranı 2013 yılında %17 iken bu oran 2014 yılında %17,3'tür. Tek başına yaşayan yaşlı nüfusun %77,2'sini kadınlar, %22,8'ini ise erkekler oluşturdu.

Tütün mamulü kullanan yaşlı nüfus oranı %8,4 oldu

Türkiye genelinde 2012 yılında, 15 ve daha yukarı yaştaki nüfusun %23,2'si her gün düzenli olarak tütün mamulü kullanırken bu oran yaşlı nüfusta %8,4 oldu. Tütün mamulünü her gün kullanan yaşlı erkek nüfus oranı %16 iken yaşlı kadın nüfusta bu oran %2,6 oldu.

Alzheimer hastalığından hayatını kaybeden yaşlı nüfus oranı arttı

Ölüm nedeni verilerine göre, 2011 yılında Alzheimer hastalığından ölen yaşlı nüfus oranı %2,9 iken bu oran 2012 yılında %3,4, 2013 yılında ise %3,6'ya yükseldi.

Yaşlılar en fazla dolaşım sistemi hastalıklarından hayatını kaybetti

Yaşlı nüfusun 2013 yılında %46,8'i dolaşım sistemi hastalıklarından hayatını kaybetti. Bu hastalığı ikinci sırada %17,7 ile iyi huylu ve kötü huylu tümörler, üçüncü sırada ise %11,7 ile solunum sistemi hastalıkları takip etti.

Yaşlı yoksulluk oranı 2013 yılında %17,9 oldu

Eşdeğer hanehalkı kullanılabilir medyan gelirinin %60'ına göre hesaplanan yoksulluk oranı 2013 yılında Türkiye geneli için %22,4 iken bu oran yaşlı nüfus için %17,9 olarak gerçekleşti. Yaşlı nüfusun yoksulluğu cinsiyet bazında incelendiğinde, kadınların erkeklerden daha yoksul olduğu görüldü. Yoksul yaşlı erkek nüfus oranı %17,4 iken yoksul yaşlı kadın nüfus oranı %18,2'dir.

Yaşlı nüfusun en önemli gelir kaynağı sosyal transferler oldu

Sosyal transferlerden yararlanan yaşlı nüfus oranı 2012 yılında %76,6 iken 2013 yılında %76 oldu. Bu oran, yaşlı erkeklerde %71,4, yaşlı kadınlarda ise %85 olarak gerçekleşti. Emekli ve dul-yetim aylığından yararlanan yaşlı nüfus oranı %75,5 olup yaşlı erkeklerde %71, yaşlı kadınlarda ise %84,3 olduğu görüldü.

Yaşlı nüfusun işgücüne katılma oranı %11,5 oldu

Ülkemizde 15 ve daha yukarı yaşta işgücüne katılma oranı 2014 yılında %50,5 iken yaşlı nüfusun işgücüne katılma oranı %11,5 olarak gerçekleşti. Yaşlı erkek nüfusta bu oran %19,3 iken yaşlı kadın nüfusta %5,4'tür. Yaşlı nüfustaki işsizlik oranı ise %2,1'dir.

Yaşlı nüfusun %74,1'i tarım sektöründe yer aldı

İstihdam edilen yaşlı nüfusun sektörel dağılımı incelendiğinde, 2014 yılında yaşlı nüfusun %74,1'inin tarım sektöründe, %18,9'unun ise hizmet sektöründe yer aldığı görüldü.

Okuma yazma bilmeyen yaşlı nüfus oranı 2013 yılında %23,9 oldu

Eğitim durumuna göre yaşlı nüfusun 2013 yılında %23,9'u okuma yazma bilmiyor iken %41,2'si ilköğretim mezunu, %4,7'si ise yükseköğrenim mezunudur. Yaşlı nüfus eğitim durumu ve cinsiyete göre incelendiğinde, cinsiyetler arasında da önemli farklılıklar olduğu görüldü.

Mutlu olduğunu beyan eden yaşlı bireylerin oranı düştü

Mutlu olduğunu beyan eden yaşlı bireylerin oranı 2013 yılında %63,4 iken bu oran 2014 yılında %62,8'e düştü. Genel mutluluk düzeyi cinsiyet bazında incelendiğinde, 2014 yılında yaşlı erkeklerin %63'ü, yaşlı kadınların ise %62,7'si mutlu olduğunu beyan etti.

Yaşlılık döneminde bireylerin mutluluk kaynağı %71,4 ile aileleri oldu

Yaşlı bireylerin 2014 yılında en önemli mutluluk kaynağı %71,4 ile aileleri oldu. İkinci sırada gelen mutluluk kaynağı ise %14,7 ile çocukları oldu.

Yaşlı bireylerin en mutlu olduğu il Afyonkarahisar oldu

Mutlu olduğunu beyan edenlerin (18 ve daha yukarı yaş) oranı 2013 yılında %59 iken mutlu olduğunu beyan eden yaşlı bireylerin oranı %63,4 oldu.

Mutlu olduğunu beyan eden yaşlı bireylerin oranının en yüksek olduğu il %82,1 ile Afyonkarahisar, en düşük olduğu il ise %31,9 ile Tunceli olduğu gözlemlendi.

Yaşlı bireylerin genel mutluluk düzeyine göre en yüksek ve en düşük ilk 3 il, 2013

En yüksek iller	(%)	En düşük iller	(%)
Afyonkarahisar	82,1	Tunceli	31,9
Kütahya	79,0	Mardin	43,8
Çankırı	78,2	Çorum	49,7

Kaynak : TÜİK, Yaşam Memnuniyeti Araştırması, 2013

AÇIKLAMALAR

Türkiye İstatistik Kurumu, 2012 yılından itibaren özel günlerde günün önemine atfen haber bülteni ya da özel yayın yayımlamaya başlamıştır. "Yaşlılara Saygı Haftası" çerçevesinde yaşlı nüfusa özel olarak çıkarılan bu haber bülteninde, yaşlı nüfusun mevcut ve gelecekteki demografik yapısı ile eğitim, sağlık, medeni durum, çalışma durumu, yoksulluk ve yaşam memnuniyeti gibi sosyo-ekonomik özelliklerine yer verilmiştir.

Yaşlı nüfusa ilişkin hazırlanan özel yayın "İstatistiklerle Yaşlılar, 2014" başlığı ile güncel ve ayrıntılı bilgileri içerecek şekilde ayrıca yayımlanmaktadır. Üretilen istatistiklerin bu haber bülteni ve "İstatistiklerle Yaşlılar, 2014" yayını aracılığıyla kamuoyu ile paylaşılması hedeflenmiştir.

